

**РЕПУБЛИКА СРБИЈА
ОКРУЖНИ СУД У БЕОГРАДУ
ВЕЋЕ ЗА РАТНЕ ЗЛОЧИНЕ
Посл. бр. К.В. бр. 06/2005**

ТРАНСКРИПТ АУДИО ЗАПИСА

Са објављивања пресуде од 10.04.2007. године

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Добар дан свима.

Констатује се да су приступили:

- Заменик тужиоца за ратне злочине **Небојша Марковић,**
- Пуномоћници оштећених **адв. Драгољуб Тодоровић и Наташа Кандић,**
- **Оптужени Медић Слободан,** и његов бранилац **адв.Перковић Мирослав,**

АДВ.БРАНИСЛАВ ТРАВИЦА: (адвокат Бранислав Травица) Перковић Мирослав се извињава што није у могућности данас да присуствује он је већ то најавио и раније.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: У реду хвала.

- **за кога се јавља адв.Бранислав Травица,**
- **оптужени Петрашевић Пера,** и његов бранилац **адв.Левајац Зоран,**
- **оптужени Медић Александар,** и његов бранилац **адв.Фајфрић Жељко,**
- **оптужени Вуков Александар,** и његов бранилац **адв.Левајац Зоран,** и
- **оптужени Медић Бранислав,** и његов бранилац **адв.Јеврић Зоран.**

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА:

Данас ће Веће за ратне злочине при Окружном суду у Београду у саставу од судије магистра Гордане Божиловић-Петровић, као председника већа и судија Веска Крстајића и Винке Берахе-Никићевић, као чланова већа, а преко председника већа објавити пресуду у

кривичном предмету К.В.број 6/2005 против оптуженог Медић Слободана и других због кривичног дела ратни злочин против цивилног становништва из члана 142 ст.1 КЗ СРЈ, а по оптужници тужилаштва за ратне злочине.

Молим све присутне, сем чланова већа да устану.

Након већања и гласања на дан 05.04.2007.године, суд је донео а дана 10.04.2007.године, и јавно објавио следећу:

У ИМЕ НАРОДА

ПРЕСУДУ

I

I оптужени МЕДИЋ СЛОБОДАН са личним подацима као у списима,

II оптужени ПЕТРАШЕВИЋ ПЕРО са личним подацима као у списима,

III оптужени МЕДИЋ АЛЕКСАНДАР са личним подацима као у списима,

IV оптужени МЕДИЋ БРАНИСЛАВ са личним подацима као у списима,

К Р И В И С У

Што су:

Неутврђеног дана током Јула месеца 1995.године, за време грађанског рата у тадашњој Републици Босни и Херцеговини, вођеног између припадника оружаних снага српске, хрватске и муслиманске националности, на месту званом Годинске Баре, у близини Трнова, као припадници паравојне формације под називом “Шкорпиони”, коју је формирало предузеће “Нафтна индустрија Републике Српске Крајине” ради чувања нафтних бушотина у селу Целетовцу и околини, а војно деловала у саставу “Војске Републике Српске Крајине”, кршећи правила међународног права и то:

члан 3 став 1, тачка 1-А, IV Женевске конвенције о заштити грађанских лица за време рата, од 12.08.1949.године, ратификоване од Народне скупштине ФНРЈ /Службени лист ФНРЈ бр. 24/50 и противно члану 4 став 2-А и члану 13 II Допунског протокола уз ову конвенцију,

заједно са више НН припадника јединице од којих су неки познати под надимцима “Миша Турчин” и “Ђоле Шиптар”, лишили живота шест заробљених лица муслиманске националности и то Фејзић Сафета, рођеног 1978.године, Алиспахић Азмира, рођеног 1978, Салкић Сидика, рођеног 1959.године, Ибрахимовић Смаила, рођеног 1960.године, Салиховић Дину, рођеног 1979.године и Делић Јусу, рођеног 1970.године,

тако што је оптужени Медић Слободан, командант поменуте јединице, наредио оптуженом Петрашевић Пери, Медић Александру, Медић Браниславу, те Момић Милораду и Давидовић Слободану, према којима је поступак раздвојен, да у близини борбеног положаја, на месту где је било борбених дејстава, стрељају заробљена лица, представљајући да су у тим дејствима погинули, након чега су заробљена лица превезена камионом из Трнова у правцу положаја јединице и на договореном месту искрцана из возила, лежећи лицем окренути земљи, окружени оптуженима Петрашевић Пером, Медић Александром и Медић Браниславом, те Момић Милорадом и Давидовић Слободаном, који су у рукама имали аутоматске пушке, након чега су сви спровели

заробљена лица која су ишла путем према положају, опкољена наоружаним припадницима јединице, са ког пута су скренули према спаљеним викендицама, и код објекта Звиздић Хасана, док су оптужени Медић Александар и остали неидентификовани припадници јединице помагали осталим оптуженима да изврше стрељање, чувајући стражу да заробљеници не побегну, оптужени Петрашевић Пера, Медић Бранислав, Момић Милорад и Давидовић Слободан стрељали четири заробљена лица пуцајући им у леђа, те након што су преостала два заробљена лица пренели лешеве стрељаних до куће и њих стрељали, док су лежали лицем према земљи у унутрашњости спаљене викендице, пуцајући им у леђа и главу, након чега су лешеве побијених, од стране НН лица, касније, поливени бензином и спаљени,

-чиме су оптужени Медић Слободан, Медић Бранислав и Петрашевић Пера извршили кривично дело ратног злочина против цивилног становништва из члана 142 став 1, у вези члана 22 КЗ СРЈ, као саизвршиоци, а опт. Медић Александар кривично дело ратног злочина против цивилног становништва из члана 142. став 1 у вези члана 24 КЗ СРЈ, у помагању,

Па их суд применом напред наведених законских одредаба и чланова 4, 42, 44, 45 и 54 КЗ, и члана 356 ЗКП-а,

О С У Ђ У Ј Е

I оптуженог МЕДИЋ СЛОБОДАНА на казну затвора у трајању од 20 (двадесет) година,

II оптуженог ПЕТРАШЕВИЋ ПЕРУ на казну затвора у трајању од 13 (тринаест) година,

III оптуженог МЕДИЋ АЛЕКСАНДРА на казну затвора у трајању од 5 (пет) година,

IV оптуженог МЕДИЋ БРАНИСЛАВА на казну затвора у трајању од 20 (двадесет) година.

У смислу одредаба члана 63 КЗ, у изречене казне затвора оптуженима Медић Слободану, Петрашевић Пери, и Медић Браниславу се урачунава време проведено у притвору и то од дана лишења слободе, па до правноснажности ове пресуде, а најдуже до истека рокова прописаних у ставу 3 и 4 члана 146 ЗКП-а.

Оптуженом Медић Александру у изречену казну затвора урачунава се време проведено у притвору од дана лишења слободе, па до 10.04.2007.године.

На основу одредаба члана 196 ст.1 у вези члана 193 ст.2 ЗКП-а, **ОБАВЕЗУЈУ СЕ** оптужени да на име паушала исплате износе од по 50.000,00 (педесетхиљада) динара, те сви оптужени солидарно на име трошкова овог кривичног поступка исплате износ од 914.609,90 динара, а све у року од 30 дана од дана правноснажности пресуде под претњом принудног извршења.

На основу члана 206 ст.3 ЗКП-а, породице оштећених за остваривање имовинско-правног захтева упућују се на парницу.

II

На основу члана 355 став 1 тачка 3 ЗКП-а,

оптужени ВУКОВ АЛЕКСАНДРА, са личним подацима као у списима,

ОСЛОБАЂА ОД ОПТУЖБЕ

да је:

са умишљајем помогао оптуженима Медић Слободану, Петрашевић Пери, Медић Александру, Медић Браниславу, на тај начин што га је оптужени Медић Слободан, командант поменуте јединице,

који је наредио осталим оптуженима да стрељају шест заробљених лица муслиманске националности и то Фејзић Сафета, рођеног 1978.године, Алиспахић Азмир, рођеног 1978, Салкић Сидика, рођеног 1959.године, Ибрахимовић Смаила, рођеног 1960.године, Салиховић Дину, рођеног 1979.године и Делић Јусу, рођеног 1970.године, о томе обавестио радио везом, док се налазио на положају, да би га остали оптужени сачекали, те након што се после извесног времена појавио у пратњи више неидентификованих припадника јединице, међу којима су били и они са надимцима «Миша Турчин» и «Ђоле Шиптар», као једини од оптужених који је знао терен у близини борбеног положаја, рекао оптуженом Петрашевић Пери где да изврше стрељање заробљених лица, а затим наредио припадницима јединице који су дошли са њим да им помогну у томе,

-чиме би извршио кривично дело ратног злочина против цивилног становништва из члана 142. став 1 у вези члана 24 КЗ СРЈ, у помагању.

Трошкови кривичног поступка у овом делу падају на терет буџетских средстава суда.

У смислу члана 358 став 5 у вези члана 142 став 1 тачка 2 ЗКП-а.

Суд доноси

Р Е Ш Е Њ Е

ПРОДУЖАВА СЕ ПРИТВОР

Према оптуженима:

1.МЕДИЋ СЛОБОДАНУ, са личним подацима као у списима предмета одређен решењем Окружног суда у Београду-Већа за ратне злочине Ки.В.бр.7/05 од 03.06.2005.године, који се оптуженом рачуна од дана 03.06.2005.године, када је лишен слободе, па на даље.

2.ПЕТРАШЕВИЋ ПЕРИ, са личним подацима као у списима предмета, одређен решењем Окружног суда у Београду-Већа за ратне злочине Ки.В.бр.7/05 од 01.06.2005.године, који се оптуженом рачуна од дана 01.06.2005.године, када је лишен слободе, па на даље.

3.МЕДИЋ БРАНИСЛАВУ, са личним подацима као у списима предмета одређен решењем Окружног суда у Београду-Већа за ратне злочине Ки.В.бр.7/05 од 10.06.2005.године, који се оптуженом рачуна од дана 10.06.2005.године, када је лишен слободе, па на даље.

На основу члана 358 ст.1 и 358 ст.2 ЗКП-а.

УКИДА СЕ ПРИТВОР

Према оптуженима:

1.МЕДИЋ АЛЕКСАНДРУ, са личним подацима као у списима предмета одређен решењем Окружног суда у Београду-Већа за ратне злочине Ки.В.бр.7/05 од 01.06.2005.године, који се оптуженом рачуна од дана 01.06.2005.године, када је лишен слободе, и

2.ВУКОВ АЛЕКСАНДРУ, са личним подацима као у списима предмета одређен решењем Окружног суда у Београду-Већа за ратне злочине Ки.В.бр.7/05 од 02.06.2005.године, који се оптуженом рачуна од дана 02.06.2005.године, када је лишен слободе.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Хвала вам, можете сести. За овим ће суд дати кратко образложење своје пресуде и оног што је утврђено у току доказног поступка.

Прецизираном оптужницом Тужилаштва за ратне злочине стављено је на терет оптуженима Медић Слободану, Петрашевић Пери и Медић Браниславу, извршење кривичног дела ратног злочина према цивилном становништву из члана 142 ст.1, у вези члана 22 КЗ СРЈ, као саизвршиоцима, а оптуженима Медић Александру и Вуков Александру ово исто кривично дело у помагању у вези члана 24 КЗ СРЈ. Сврха овог кривичног поступка била је да се несумњиво утврди да ли су окривљени криви за кривична дела за која су оптужени, и уколико јесу, изрећи им закониту, прописану и праведну кривичну санкцију.

У току доказног поступка изведен је велики број доказа: саслушан велики број сведока, изведени су писмени докази, извршен увид у фотографије и филм егзекуције.

Из свих напред изведених доказа суд је утврдио чињенично стање као у изреци ове пресуде.

По престанку ратних дејстава на подручју Хрватске, бивше Републике СФРЈ, у фебруару месецу 1992. године, на делу територије Хрватске формира се власт такозване Републике Српске Крајине која, између осталог, обухвата простор источне Славоније, Барање и Западног Срема. У месту Ђелетовци, у Источној Славонији, где су од раније постојале нафтне бушотине, почела је производња нафте, у оквиру новоформиране Нафтне индустрије Крајине. Неке од ових бушотина биле су на самој линији разграничења према Хрватској, због чега се јавила потреба да се ове бушотине обезбеде, односно сачувају од евентуалних напада са Хрватске стране и из истих разлога Нафтна индустрија Крајине је организовала људе из околине Ђелетоваца да раде на обезбеђењу ових бушотина. У почетку је у обезбеђењу радило 15-20 људи, радило се 24 часа по сменама. Како се производња нафте повећавала, повећавало се и људство, да би се у време расформирања јединице «Шкорпиони», у мају 1996. године, број људи попео на 500. Шеф обезбеђења, од самог формирања, био је оптужени Слободан Медић, а његов заменик, у почетку био је Вученовић Бранислав. Медић Слободан је организовао људе у оквиру обезбеђења, док је Вученовић Бранислав водио евиденцију о запосленима, о платама и материјално техничким средствима.

Када је 1993.године извршен напад на Републику Српску Крајину од стране Хрватске и формирана Војска РСК, обезбеђење НИК-а прераста у војну јединицу и долази под команду Славонско-барањског корпуса, који је имао седиште у Вуковару. Исте године ова јединица добила је назив «Шкорпиони». Оптужени Медић Слободан добија статус команданта јединице у лето 1993. године. Пре статуса у оквиру Војске Републике Српске Крајине, јединица «Шкорпиони» једно време била је под јурисдикцијом МУП Р Српске Крајине, и то по доласку припадника Уједињених нација на простор РСК, односно Источне Славоније, Барање и Западног Срема, дакле негде од маја 1992. године и у том статусу је била све до 1993.године, односно до поменутог напада Хрватске на РСК.

У овом делу, који се односи на статус јединице «Шкорпиони», односно њену трансформацију од службе обезбеђења НИК-а до званичног припадања Војсци Републике Српске Крајине, највише

података суду пружио је у свом исказу сведок Милан Милановић-Мргуд, који је током 1994, 1995 и 1996. године, тачније све до 28. априла 1996. године, обављао функцију помоћника Министра одбране Републике Српске Крајине. По његовом казивању, јединица «Шкорпиони» је у време свога формирања, у периоду децембар 1991-јануар 1992. године, као интерно обезбеђење НИК-а, стављена под команду Територијалне одбране, тада још у саставу ЈНА, која се на простору Републике Српске Крајине задржала све до маја 1992.године. Сам сведок је, у договору са политичким структурама РСК и командантом ТО пуковником Сладојевићем, предложио да се јединица стави под команду ТО, пошто уједно чува и границу и нафтна поља. Пре тога, директор НИК-а, Петар Голубовић дошао је лично код сведока и затражио да се у НИК запосли 15-20 људи из околине Ђелетоваца на обезбеђењу 20-ак бушотина, које су биле на самој линији разграничења према Хрватској. Из тих разлога, одлучено је такође да НИК финансира ово обезбеђење, тако да су ти људи примали плату од самог формирања обезбеђења, па до потписивања Ердутског споразума односно расформирања јединице «Шкорпиони».

Јединица «Шкорпиони» овај назив добија у лето 1993.године, од стране њеног команданта, овде оптуженог Слободана Медића. У то време јединица броји 200-300 људи. Пре тога, јединица је носила назив «Одред Боца», такође по свом команданту. Једно време ова два интерна назива паралелно егзистирају. Командант јединице, Слободан Медић, имао је своје обезбеђење у ком су били Давидовић Слободан, оптужени Петрашевић Пера, оптужени Медић Александар и Момић Милорад. Оптужени Медић Бранислав у јединици је одржавао возни парк и обављао посао возача. Јединица је имала две чете, извиђачки вод, радни вод, кухињу и набавну службу.

Када је формирана Војска РСК, команда корпуса третирала је јединицу «Шкорпиони» као специјални батаљон. Од тренутка када потпадају под Војску РСК, ова јединица добија наређења искључиво од команде Славонско- барањског корпуса коме су формацијски-територијално припадали.На челу овог корпуса од 1994.године био је генерал Лончар. Пре њега ову функцију је обављао пуковник Богдан Сладојевић.

Јединица «Шкорпиони» ишла је на три терена. Први терен, на који је јединица послата, био је према Бихаћу, тачније планина Пљешевица, у новембру 1994.године. По обављеном задатку, враћају се у Ђелетовце и ту остају до априла месеца 1995.године, када крећу на други терен-Велика Кладуша. Остају на овом терену 15 дана, и после тровања водом враћају се у Ђелетовце. На трећи терен-Трново крећу крајем јуна месеца.

Оптужени Слободан Медић је, како је он то сам објаснио, као командант јединице «Шкорпиони», примао наређења од стране команде Војске Републике Српске Крајине, а потом је та одлука спровођена у јединици, на тај начин што би добијену наредбу прослеђивао командирима чета и заменику, на редовним састанцима. По наређењима која је добијао од команде корпуса, оптужени Слободан Медић, као командант јединице «Шкорпиони», морао је да поступа. Око тих наређења, по његовим речима, није било договора.

Што се тиче трећег терена-Трново, по речима Слободана Медића, наредба је потекла од заменика Министра одбране тадашње Републике Српске Крајине Милана Милановића-Мргуда. Сведок Милан Милановић упознао је суд детаљније са овом одлуком и објаснио да је пре одласка на овај терен, одржао састанак са војним и политичким врхом РСК и том приликом је донета одлука да један део људи буде послат као испомоћ Републици Српској. Било је укупно три чете које су кренуле пут Сарајевског ратишта. Једна је била ојачана чета «Шкорпиона», потом ојачана чета Српске добровољачке гарде, као и посебна јединица милиције Републике Српске Крајине, а за време боравка јединице «Шкорпиони» на овом терену.

Јединица «Шкорпиони» креће пут Трнова као ојачана чета, са 150-170 људи, смештених у два-три аутобуса. Аутобуси су били цивилни, а поред њих кренула су и два камиона тзв. ТАМ-ови (110-ка или 150-ка). Командант Слободан Медић кренуо је ципом-пајером, заједно са својим обезбеђењем. Касније је довежен и други цип. Поред ових возила, ишла је хладњача са храном и шлепер, који је превозио наоружање и муницију. По доласку на Јахорину, били су смештени у хотелу «Шатор». Са Јахорине крећу пут Трнова, камионима у којима су смештени и људи и муниција. Аутобуси, којима су дошли до Јахорине, остају на Јахорини. Према Трнову креће и хладњача и цип, са командантом.

Ове чињенице, које се односе на припреме и одлазак на терен-Трново, као и смештај у самом Трнову нису спорне, и суд је исте утврдио како из одбрана окривљених, тако и из исказа саслушаних сведока-бивших припадника «Шкорпиона».

Доласком у Републику Српску, на терен Трнова, јединица «Шкорпиони» била је у склопу борбене линије у зони одговорности Сарајевско-Романијског корпуса Војске Републике Српске. На челу Сарајевско-Романијског корпуса тада је био генерал Милошевић, а командант бригаде на простору Трнова био је потпуковник Шеховац. Дакле, од тренутка доласка на терен у Трнову, јединица «Шкорпиони», по речима сведока Милановића, поступа по наредбама команданта корпуса Републике Српске, у конкретном случају генерала Милошевића, из чега се може закључити да јединица на том терену нема никакве везе са

матичним корпусом и искључиво је под командом или корпуса или бригаде у зони одговорности.

По доласку у Трново, командант Слободан Медић одлучује да јединицу смести у једно викенд насеље, у близини самог места Трново. У викендици, у којој је био смештен командант Слободан Медић, били су смештени и оптужени Петрашевић Пера, оптужени Медић Александар, Слободан Давидовић, Момић Милорад и Косановић Душко. Ова викендица била је уједно и импровизовано командно место «Шкорпиона» на овом терену. Остатак јединице био је смештен по околним кућама. Борбени положај јединице био је удаљен од командног места отприлике 3-5 километара. Везе између «команде» и линије одвијала се преко моторола, које су, поред команданта, поседовали командири чета и њихови заменици. До линије се једним делом ишло камионом, а потом пешке, због конфигурације терена. Храна и муниција се често достављала коњима, које су позајмљивали од мештана. Чињенице везане за смештај јединице у Трнову такође су утврђене из исказа окривљених и саслушаних сведока-бивших припадника «Шкорпиона».

Косановић Душко донео је камеру у јединицу када су кренули на други терен у село Подзвизд, близу Велике Кладуше и тада креће да снима догађаје у јединици. Ова камера је све време са њим на другом терену. И на трећем терену, у Трнову, носи камеру са собом. Када је након неколико дана враћен са овог терена, камеру преузима Стојковић Слободан, који је снимио и спорни догађај. Када се јединица вратила у Ђелетовце Косановићу је враћена камера, све са касетом која је била у камери. Након тога, Косановић одлази са камером и касетом код Момировић Драгана, од кога је и добио камеру. Код њега је ову касету умножио у 5-6 примерака и то на тај начин што је са једне ВХС касете преснимавао на другу.

Сведок Стојковић Слободан објаснио је како је дошао до камере односно на тај начин што му је дао Косановић Душко који се разболео а командант је дао њему рекавши му «ево ти камера», и то дан или два пре критичног догађаја. По његовом мишљењу камером је требало да се снима све што је радила јединица, како би то командант имао за успомену.

Оригинална касета са егзекуцијом била је код њега у кући, сакривена у сефу. Поред ове касете, имао је још једну, са које је избрисао егзекуцију. Ову касету могао је да гледа свако ко би дошао код њега.

Што се тиче самих извршиоца кривичних дела. Оптужени Медић Слободан.

Суд је нашао да је оптужени Медић Слободан извршио кривично дело као у изреци ове пресуде и то на тај начин што је наредио да се изврши убиство шест заробљених лица, цивилних лица, јер је по свом војном положају у јединици «Шкорпиони», као командант, а што је и неспорно утврђено, био овлашћен и у могућности да изда такву наредбу, коју су непосредно извршили оптужени ближе наведени у изреци ове пресуде.

Такође, стоји чињеница да су у обављању овог задатка кренули његови најближи и најоданији људи, који су чинили његово обезбеђење, у које је он имао неограничено поверење, чим им је он поверио овакав задатак а који иначе нису ишли на терен и извршавали задатке већ су се кретали заједно са овим оптуженим.

Оптужени у својој одбрани наводи да је био командант и да је од команде корпуса примао наређења а одлука која је донета и пренета од стране команде Војске Републике Српске Крајине морала се спроводити да би касније он вршио конкретизацију начина извршења те одлуке. Објаснио је да је он као командант издавао наређења. За време док је оптужени био командант у јединици «Шкорпиони», није му познато да је неко други, сем њега, примио наредбу, а да му је није саопштио, пре или после извршене радње. Није се дешавало да нека одлука буде донета, а да он као командант о томе није обавештен. У јединици каже овај оптужени је камеру носио Душко Косановић звани «Сова» који је снимао дешавања на терену, осим Косановића, сведок Стојковић Слободан, звани «Бугарин» такође је снимао камером.

За Медић Александра првооптужени каже: Он зна да сам ја прек човек и да сам увек радио онако како је требало да се ради. Он када би се вратио а да није урадио то што је урадио, он зна шта би га следовало, јер пре свега овога он је рекао својим језиком односно својим речима. «У цивилству се то кажњавало на један начин, а у рату се знало шта значи не урадити оно што му је наређено».

Оптужени Петрашевић Пера за опт.Слободана Медића наводи: Слободан Медић је завео јаку дисциплину у јединици. Он је био добар командант али јако строг тако да се та дисциплина у јединици заснивала на неком страхопоштовању према њему. Све одлуке везане за јединицу доносио је Слободан Медић. Други су могли да износе предлоге и да понешто сугеришу али он то није често уважавао. Дакле крајње одлуке је увек доносио сам, односно искључиво је он доносио сам одлуке. Даље, уколико командант није тренутно био у јединици, можда је и постојала могућност да неко нешто одлучи али би га у најкраћем могућем времену обавестио о томе, тако да би та одлука ипак била донета уз његову сагласност. Дакле није било могуће да неко донесе

неку одлуку а да не обавести команданта о спровођењу те одлуке, дакле он нема сазнање да је таква одлука донета.

Оптужени Медић Александар за оптуженог Слободана Медића је навео: Не зна да се некада десило да је требало донети неку важну одлуку а да командант није био присутан. У случају да се и донела таква одлука командант је морао бити обавештен. Значи, све одлуке доносио је командант а командант је био строг, његова је била и прва и последња.

Оптужени Вуков Александар за оптуженог Медић Слободана је рекао: У глобалу свако битно питање није се могло урадити без команданта, главне одлуке могао је доносити искључиво командант. Никада није дошао у ситуацију да донесе неку значајну одлуку без његове наредбе.

Оптужени је изјавио да му није познато да је донета нека одлука од стране неког другог припадника јединице а да о томе команданта не обавести, то би био у неку руку прекршај дисциплине.

Другооптужени Петрашевић Пера у својој одбрани изнетој пред истражним судијом и на главном претресу, оптужени Петрашевић Пера је признао извршење кривичног дела које му је прецизираном оптужницом стављено на терет. Он у својој одбрани износи пуно детаља у вези самог догађаја објашњавајући како своје понашање у овом периоду и приликом егзекуције тако и чињенице везане за остале оптужене.

У обезбеђењу Слободана Медића су били Момић Милорад и Медић Александар. То је била стандардна постава обезбеђења, једино им се на терену прикључивао Слободан Давидовић. Од када је постао члан обезбеђења Медић Слободана речено му је, то су речи Петрашевића, «да нико други не може да му наређује осим команданта и он је слушао и извршавао без поговора његова наређења. Никада није одбио ни једно наређење».

Изјашњавајући се о самом догађају оптужени Петрашевић Пера у својој одбрани је навео: Тог јутра неко га је пробудио и рекао му: «силази доле, треба те Боца». Устао је, погледао низ степенице и видео Слободана Медића који му је рекао «Сиђи доле, имам задатак за вас». Оптужени је схватио да има задатак за чланове обезбеђења, што значи за њега, Момића, Александра Медића и Слободана Давидовића. Сишао је и видео је неких десетак, петнаест људи који су стајали око камиона. Између осталих, сећа се да је Стојковић Слободан стајао је на ћошку викендице. Тада му је Слободан Медић рекао да иду и да побију заробљенике.

Што се тиче наредбе коју је добио од команданта он је схватио да треба да уђе у возило и једноставно изврши ту наредбу, и тако је и

одреаговао, јер није ни обучен да поставља нека сувишна питања или уопште да доводи у питање извршење наређења. Међутим, признаје да је био на неки начин затечен, јер није могао да верује да ће икада добити такву наредбу због чега је био у некој врсти шока, али је ипак преовладало то што је васпитан да извршава наређења односно да не поставља питања када су му иста наређена.

Када је питао Слободана Медића овај оптужени наводи у својој одбрани «ко су људи у камиону, он му је одговорио да су то заробљени муслимански војници». Када је погледао у кош камиона видео је људе који леже на поду. Заробљеници су били у цивилу, односно ни један од њих није имао униформу. Један од заробљеника имао је разбијен нос, био је крвав, али се видело да то није свежа повреда. Када су изашли из камиона приметио је да су неки имали мало дуже ногавице, неки мало краће, неки су имали зимске чарапе.

Када су изашли, око камиона су били Момић Милорад, Медић Александар и Бода Давидовић, као и Стојковић Слободан. Бранислав Медић је такође био ту. За то време Стојковић Слободан је стално инсистирао да се разговора са заробљеницима, како би се сазнало ко су, одакле су, због чега је и он сам чучнуо и поразговарао са њима, и тада први пут сазнаје да су из Сребренице, да је најстарији од њих '59. годиште, а најмлађи '79. годиште.

У вези Вуков Александра овај оптужени каже: Скоро је сигуран да Вуков Александар није знао шта се дешава доле. Колико он познаје Вукова, то је човек који није волео да се петља у туђе ствари. Такође, он Вукову конкретном приликом није рекао шта ће урадити, јер се то по његовом мишљењу Вукова и није тицало, с обзиром да Вуков Александар њему није могао ништа да нареди, њему је надређени био само Слободан Медић и оно што он каже то је неприкосновено. Тако да је он сам изабрао најбоље место на коме ће се извршити та егzekуција. Мисли да су сви држали уперене пушке према заробљеницима, осим Александра Медића, који је држао цев подигнуту према горе.

У вези Медић Бранислава оптужени Петрашевић Пера каже: видео је Зекана у чуо да му је остало још три метка и да је испалио та три метка, с тим што је он то видео на снимку а није могао да се сети саме те ситуације.

У вези са Медић Александром каже: Сећа се да је том приликом Медић Александар био предмет шале, с обзиром да је тврдио да није пуцао и у том изругавању је најгласнији био Момић Милорад. Због тога је оптужени следећег дана када су чистили оружје, обратио пажњу на његову пушку и видео је да је канап који је провукао кроз пушку чист.

Што се тиче касете, касету са овим стрељањима добио је по повратку са терена и то лично од Косановића и када је видео поново цео

догађај на касети схватио је да се ту превише ствари види и да ће га то пратити читавог живота. Када је погледао касету имао је утисак да није све снимано, односно да није нон-стоп снимано, да има прекида, али оно што се види то се заиста и десило.

Оптужени Медић Александар, њему се ставља да је извршио је ово кривично дело као саучесник, као помагач, јер је на лицу места био присутан са оружјем, и чувао стражу да заробљена лица не побегну. Околности да није пуцао, што одбрана истиче а суд прихвата да је утврђено, нема ни елементе добровољног одустанка, јер се њему и не ставља на терет да је са умишљајем хтео да изврши радњу извршења-убијање заробљених лица, већ да је својим присуством са оружјем у руци упереним, чувао стражу, и тако помогао осталим оптуженима, које је суд огласио кривим, да изврше наведено дело.

Сам оптужени каже: Они су лежали на леђима, на страни, на стомаку. Он ништа у вези тих лица није питао. Добио је наредбу да иде на задатак. Објашњава да је пуцњава почела појединачно, после рафално, да је он подигао главу и видео у том моменту Ђолета Шиптара где пуца рафално на заробљенике. Видео је оптуженог Петрашевића да пуца и оптуженог Медић Бранислава. Када је подигао главу видео је пушке напред наведених лица које су биле усмерене у правцу заробљеника. Пушке су биле подигнуте и уперене према њима. Његова пушка је била кроз горе окренута, није била репетирана, окренута је увис, држао ју је у руци обзиром да нису имали ременике и нису је могли носити на рамену. То како је његова пушка била подигнута у ваздух то значи да не желиш никог да повредиш.

Објашњава да на ЦД-у нема дела где Момић пуца у заробљенике. Затим, колико се сећа мисли да онда унутра прилазе Медић Бранислав и Давидовић и да они пуцају у већ мртве заробљенике.

Када долазе у базу, излазе из камиона, улазе у команду и ту у дворишту где су викендице Пера Петрашевић се обраћа команданту речима: «команданте, наређење је извршено, пакети су ликвидирани». Он лично то чује. После тога првооптужени се обраћа и њему речима: »Жаре, јел си се прекалио».

На питање другооптуженог Петрашевић Пера, у оквиру свог коментара на одбрану трећеоптуженог Медић Александра, зашто није пуцао када је добро знао преку нарав првооптуженог, те како се није уплашио у том моменту да ће бити стрељан пошто није извршио наређење, овај оптужени је одговорио да није имао директну наредбу од команданта у вези стрељања, па се због тога и није уплашио казне. На коментар суда да је у одбрани рекао да није пуцао зато што се «препао», одговорио је да се и «препао» и није имао наредбу да пуца.

Оптужени Вуков Александар, суд је нашао да нема поузданих доказа да је оптужени Вуков Александра извршио кривично дело које му се ставља на терет, јер нема доказа да је њега обавестио оптужени Медић Слободан о наредби да се заробљена лица лише живота, посебно јер су сви оптужени, па и сам Петрашевић, чијој одбрани је суд поверовао, недвосмислено током поступка навели да оптужени Вуков није знао шта је наређено у погледу заробљених лица, да он са оптуженим Петрашевићем о томе није разговарао када су се нашли, те да није показао место где треба пуцати у заробљена лица, нити да је наводно наредио другим припадницима који су са њим дошли да у овом догађају учествују, напротив, да је оптужени Вуков, одмах по сазнању да нема пошилке за њега и остале чланове ове јединице, који су се налазили на положајима удаљио са лица места и вратио на положај. Ни други оптужени као ни сведоци овог догађаја не потврђују наводе оптужнице тако да је суд, у недостатку доказа да је оптужени Вуков извршио ово кривично дело како је то описано у оптужници, истог ослободио од оптужбе.

Овакво чињенично стање суд је утврдио из исказа оптуженог Петрашевића, оптуженог Медић Александра, сведока Стојковић Слободана, снимка егзекуције и других изведених доказа. Оптужени када је дошао до места где су се сви налазили питао је Петрашевића: «Шта је ово?» гледајући преко његовог левог рамена у правцу људи који су лежали поред пута, а Петрашевић је одговорио: «Неки заробљеници», и то је био крај комуникације. Објашњава да је он тип човека који не поставља сувишна питања, да од 14 година носи униформу и прилично се придржава војне организације и дисциплине.

Наиме, суд заснива своју пресуду само на доказима који су изведени у току доказног поступка а несумљиво је да ни један доказ не поткрепљује наводе оптужног акта већ да се они евентуално заснивају на индицијама.

Оптужени Медић Браниславне признаје извршење кривичног дела. Наводи његове одбране да није извршио ово дело у супротности су са изведеним доказима и срачунати су на избегавање или умањење кривичне одговорности.

У вези саме егзекуције објашњава да му је пао мрак на очи и да не може да се сети како је почело, нити како је текло стрељање. Не може да определи ко је стајао у његовој близини ни лево ни десно. Не зна ко је све пуцао. Сви су држали пушке у рукама у правцу заробљеника који су били присутни, пушке су биле уперене према заробљеницима. За себе каже да он није пуцао, да он јесте стајао ту заједно са свима али да није пуцао. Објашњава да није могао да пуца из страха. У вези пуцања испред викендице каже: мислим да су пуцали кроз врата. Не знам ко

пуца. За себе каже да он није пуцао. Каже да не пуца јер је испред њега било људи који су били ближе вратима и да је он стајао даље од врата. Не сећа се да ли је нешто причао том приликом. Објаснио је да је његова пушка уперена у том моменту према викендици у којој се налазе заробљеници. Не зна колико има метака у пушци. Изјављује да ни једног момента није узимао пиштољ у руке.

Када је суд предочио овом оптуженом да је оптужени Петрашевић Пера изјавио да је он, Медић Бранислав приликом догађаја у викендици рекао да има још три метка, и да је та три метка испуцао у викендицу, да се то чује и на касети, оптужени Медић Бранислав је одговорио да је истина да је пуцао али не у викендици.

Када му је предочено да је он сам рекао да је његова пушка била усмерена баш у правцу викендице, оптужени одговара «да, била је», па пошто му је поново предочено да је оптужени Петрашевић рекао да он пуца са три метка у викендицу, он одговара да нема коментар. Када му је даље предочен и део одбране трећеоптуженог Медић Александра, који је такође изјавио да је он пуцао у викендицу, и да касније пуца у мртве заробљенике, овај оптужени одговара, такође, да нема коментара. На питање трећеоптуженог Медић Александра да ли се сећа да је Момић Милорад имао неке примедбе на његово «не пуцање», овај оптужени изјављује да је чуо да је Момић рекао за трећеоптуженог «да је пичка што није пуцао», и да су га и други зафркавали због тога, али највише Момић.

Наводи одбране у погледу вештачења где се замера суду да није изводио доказе у смеру утврђивања стања колективне агресивности учесника у ратним догађајима од 1992-1995.године, је по оцени овога већа без утицаја на одлуку суда, јер је суд нашао да је он извршио кривично дело које му је стављено на терет, а суд је у свему прихватио оцену судског вештака да је овај оптужени био у време извршења критичног догађаја урачунљив, а да није било других околности које би искључивале његову кривицу.

Што се тиче вештачења касете и доказне вредности снимка егзекуције, суд је поклатио веру налазу и мишљењу судског вештака професора доктора Слободана Јовичића који је навео да анализом видео материјала нема било каквих интервенција на истом као и да анализом аудио материјала нема било каквих интервенција на истом. Оспоравање валидности овог доказа су се односила углавном на тврдњу појединих учесника у овом поступку да се не ради о оригиналном снимку, па и самог сниматеља, овде сведока Стојковића, који наводи да нису сви делови снимљеног материјала приказани на касети, али не доводи у сумњу оно што се налази на самом снимку.

Овде морамо истаћи, да одлука суда у овом кривичном предмету није заснована само на овом доказу, напротив, овај доказ поткрепљује друге изведене доказе а посебно наводе одбране оптуженог Петрашевића и његово детаљно признање, а такође идруги изведени докази, посебно они који се односе на идентитет убијених, поткрепљују чињеницу да се свакако ради о снимку егзекуције која је предмет овог кривичног поступка, те да је овај снимак документаран. Ово потврђује и налаз судског вештака који наводи да је овај снимак документаран, а ком вештаку је суд поклонио веру јер је његов налаз по оцени суда израђен на основу правила науке и сагласан са осталим изведеним доказима.

Разлике у односу на чињенично стање које је наведено у оптужници, у односу на прецизирану оптужницу специјалног тужиоца за ратне злочине, суд је утврдио чињенично стање у одређеној мери различито, па је пресуда резултат правне оцене чињеничног стања како га је суд утврдио.

Што се тиче времена извршења кривичног дела утврђено је из изведених доказа да се догађај десио у јулу месецу 1995.године, као неспорно, али нема сигурних података да је то било 16. или 17. јули 1995.године, како се у оптужници наводи

Што се тиче података одакле су доведена заробљена лица суд није могао поуздано да утврди да су заробљена лица која су лишена живота доведена из Сребренице, суд је у том правцу имао одређене индиције али исто није доказано.

Што се тиче наредбе оптуженом Слободану Медићу од стране НН претпостављеног старешине из војске Републике Српске, није било поузданих доказа да је оптужени Медић Слободан примио наређење од НН претпостављеног старешине војске Републике Српске да се заробљена лица лише живота, и ови наводи се заснивају на претпоставкама које нису доказане у току овог поступка те их суд није ни прихватио као утврђене.

Што се тиче спорних питања која су се појавила у току поступка, пре свега да ли су “Шкорпиони” паравојна јединица, овде је битно рећи да скоро сви окривљени као и саслушани сведоци-бивши припадници јединице Шкорпиони, поричу да је ова јединица била паравојна формација, исказујући своје уверење да је иста била део војске Републике Српске Крајине и у том својству одлазила и на терене у Републику Српску, то јест простор бивше Босне и Херцеговине, између осталог и на Трновско ратиште. Као чињеницу која потврђује њихове тврдње они износе то да је ова јединица имала своју војну пошту и у војно-тактичком смислу била подређена Вуковарском корпусу-корпусу Војске Републике Српске Крајине, од кога је добијала и оружје, као и

сознање појединих сведока и оптужених да се приступањем у овој јединици могао одслужити војни рок.

По оцени суда ова јединица јесте паравојна формација, јер из изведених доказа се утврђује да је ова јединица формирана одлуком органа предузећа “Нафтна индустрија Републике Српске Крајине” где су припадници јединице примали плате, значи да се не ради о устројству војне јединице од стране овлашћеног војног државног органа, а у то време иначе је Република Српска Крајина била самопроглашена, међународно непризната држава, нашта основано указује јавна тужба, тако да по оцени суда ова јединица, без обзира на дејства у оквиру војске Републике Српске Крајине или војске Републике Српске у одређеним периодима ратних сукоба, није прерасла у регуларну војну јединицу.

Да ли се овај догађај догодио за време трајања грађанског рата у Босни и Херцеговини, кривично дело за које су окривљени оглашени кривим може се извршити за време рата, оружаног сукоба или окупације.

Под ратом се подразумева сукоб који укључује организовану употребу оружја и физичке силе од стране држава и других друштвених група, а под грађанским ратом се подразумева оружана борба антагонистичких група унутар једне државе, борба грађана који су били потчињени истој државној власти, те како се овај догађај у време управо таквих сукоба догодио у Босни и Херцеговини, суд налази да се заиста ради о грађанском рату.

Да ли се ради о цивилним лицима и, везано за то, да ли се ради о ратном злочину против ратних заробљеника. На основу изведених доказа суд је нашао да су у питању цивилна лица а не ратни заробљеници, те да с тим у вези се не може радити о кривичном делу ратни злочини против ратних заробљеника из члана 144. КЗ СРЈ, мада је казна запређена за ово кривично дела идентична кривичном делу из члана 142.ст1. КЗ СРЈ, за које су оптужени оглашени кривим.

Ни један доказ изведен на главном претресу не указује да се ради о ратним заробљеницима, осим појединих делова гардеробе, чизме или војне блузе, које делове гаредеробе су имали поједини од заробљених лица, а касније убијених.

С друге стране, три лица од шест убијених су малолетна, ни један други доказ не указује да се ради о ратним заробљеницима, нема података да су заробљени током ратних дејстава нити да су приликом заробљавања имали код себе војне ознаке, оружје или опрему, која би указивала да се ради о учесницима у овим ратним догађањима, а са друге стране, чињеница да су поједини делови њихове гаредеробе били одевни војни предмети, не значи сама за себе да су исти учествовали у ратним дејствима, јер у тим временима није било необично, да из разних

разлога, а обично немаштине, и цивили носе поједине војне одевне предмете.

Што се тиче ратног злочина, ово кривично дело има обележје ратног злочина јер се ратним злочинима сматрају разни облици нечовечног поступања са одређеним категоријама лица за време рата, или у вези са ратом чиме се крше правила међународног права.

Такође, ово кривично дело има обележје ратног злочина против цивилног становништва из члана 142 став.1 КЗ СРЈ, јер се ратним злочином против цивилног становништва сматрају се многобројни и садржајно разноврсни облици нехуманог поступања са становништвом али као и друге опасне делатности којима се угрожава живот или безбедност људи или имовине.

Основна обележја овог дела су радње извршења, пасивни субјекат, време извршења и начин извршења.

Што се тиче Женевске конвенције, ово кривично дело извршено је кршећи правила међународног права и то IV Женевске конвенције о заштити грађанских лица за време рата од 12.августа 1949.године, која је ратификована од Народне скупштине ФНРЈ («Службени лист» ФНРЈ 24/50) и II допунском протоколу уз ову Конвенцију.

У члану 3 ст.1 тачка 1-А, ове Конвенције наводи се да се забрањује према лицима која учествују непосредно у непријатељствима, подразумевајући ту и припаднике оружаних снага који су положили оружје и лица онеспособљена за борбу услед болести, да се ране, лишавају слободе или из било ког другог узрока поступају у складу са принципима који нису у складу са принципима човечности, без икакве дискриминације засноване на раси, боји коже, вери, убеђењу, полу, рођењу или имовном стању или било ком другом сличном мерилу, повреде које се наносе животу и телесном интегритету, нарочито све врсте убијања, осакаћења, свирепости и мучења. Такође у II допунском протоколу уз ову конвенцију у члану 13 предвиђа се заштита цивилног становништва.

Што се тиче одлуке суда о казни, сврха кривичних санкција, по законској дефиницији је сузбијање дела којима се повређују или угрожавају вредности заштићене кривичним законодавством. Приликом одмеравања казни окривљенима који су оглашени кривим суд је ценио све околности од значаја да казна буде индивидуално мања или већа. Те имао у виду прилике у којима се овај злочин догодио, разарања, велика страдања, губитак најближих у ратном вихору, несхватљивост злочина које су учесници овог грађанског рата међусобно чинили.

Суд је оптуженог Медић Слободана и оптуженог Медић Бранислава осудио на максималне казне по тада важећем КЗ СРЈ, казне

затвора у трајању од по 20 година, у које казне им је урачунао време проведено у притвору и исти продужио.

Стоје на страни ових оптужених олакшавајуће околности: да су у време извршења били млади људи, да су неосуђивани, да су породични, да су се у рату нашли а да ничим лично нису допринели да рат почне.

Суд је од отежавајућих околности на страни оптужених нашао да се ради о ратном злочину против више лица, да су убијени, њих тројица, малолетна, да су приликом лишења слободе убијени, били натерани, њих двојица, да преносе, до тада већ убијених четворо до викендице где ће касније сви бити спаљени.

Јер, овакво поступање према цивилним лицима у рату, према малолетним лицима као што су била тројица од шест убијених, према немоћним, према људима који имају природно право да живе, да им се суди, да се пред судом бране, од стране људи који их муче, који их убијају без суда, који се не кају, исказујући силу и моћ, не дају за право извршиоцима да очекују блаже казне од изречених, за које суд сматра да су нужне да утичу на њих као и на друге да убудуће не врше оваква или слична кривична дела.

Оптуженом Петрашевић Пери суд је од олакшавајућих околности узео у обзир пре свега држање пред судом и потпуно признање радњи које се оптужницом стављају на терет, на уверљив начин изражено кајање како пред судом, тако и према породицама убијених, изразио изражено извињење и олакшање после признања овог кривичног дела за које каже да му је представљало мору и оптерећивало га све до момента изношења своје одбране живео. Овакав његов став суд је прихватио као искрено кајање и жаљење због извршеног кривичног дела и као стварно олакшање после низа година. Његово признање је у значајној мери допринело правилном утврђивању чињеничног стања, јер његово признање не односи се само на радње које је он извршио спорном приликом него и детаљан опис целог догађаја и активности његових учесника, а по оцени суда представља свест о кривици и тежини ратног злочина извршеног над цивилима.

С тога га је суд осудио на казну затвора у трајању од 13 година, која казна је по оцени овог суда била нужна а истовремено довољна да би се остварила сврха кажњавања, у односу на овог оптуженог притвор је такође продужен.

Оптуженом Медич Александру суд је од олакшавајућих околности узео у обзир коректно држање пред судом, признање релевантних чињеница које се односе на критични догађај, његов ранији живот, чињеницу да није осуђиван, изражено жаљење пред судом због овог догађаја.

Од отежавајућих околности узео је у обзир чињеницу да је критичном приликом помагао убијању више лица, од којих су три малолетна.

На основу наведеног, суд је окривљеног Медић Александра за ово кривично дело у помагању осудио на казну затвора у трајању од 5 година, имајући у виду да заиста, наведеном приликом, иако је уперо оружје према заробљеницима, да није пуцао, док су то остали урадили, који су за то и оглашени кривим, па је ову околност и суд ценио од посебног значаја.

Суд је одлучио да се према овом оптуженом укине притвор јер сматра да су престали разлози за његово даље задржавање.

Што се тиче саизвршилаштва суд је нашао да су оптужени Слободан Медић, Пера Петрашевић и Бранислав Медић, извршили кривично дело као саизвршиоци, обзиром да су сви ови оптужени учествовали у радњи извршења кривичног дела или на други начин извршили кривично дело. Такође, суд налази да су они као саизвршиоци имали свест о заједничком деловању, а наиме свест да то дело остварују заједничком сарадњом.

Свако до њих као саизвршиоца имао је тачно одређену улогу у извршењу овог кривичног дела почевши од оптуженог Медић Слободана који издаје наређење а затим Петрашевић Пера и Медић Бранислав који извршавају ово наређење тако што стрелају заробљена лица, те се радње сваког од оптужених саизвршилаца понаособно и прецизно одређене, а све заједно представљају јединствену целину.

Помагање, суд је нашао да је оптужени Медић Александар кривично дело извршио у помагању јер је умишљајно помагао извршењу овог кривичног дела напред наведеним оптуженима тако што је са пушком у руци био на лицу места својим присуством допринео остварењу кривичног дела, а код овог оптуженог је постојао умишљај који је обухватао извршење самог дела, помагање извршења. Чување страже само по себи представља радњу помагања. Како је законом предвиђено да се за помагање кажњава казном прописаном за то кривично дело или ублаженом казном то је суд поступао у складу са овим законским одредбама.

Оптужени Вуков Александар, у делу пресуде која се односи на оптуженог Вуков Александра где је исти ослобођен од оптужбе да је извршио напред наведено кривично дело у помагању а услед недостатка доказа суд је свој став изнео у претходном излагању. Обзиром на ову околност истом је укинут притвор.

И на крају, у смислу Хегелове изреке: «Природно право је слобода, а даље одређење истог је једнакост пред законом».

Ова мисао великог филозофа може се односити и на овај кривични предмет и то како на оштећене којима у овом догађају није пружено њихово природно право, а такође и на оптужене, којима је њихово природно право испоштовано.

Странке ће, писмени отправак ове пресуде добити са поуком о правном леку.

Хвала.

Записничар

Председник већа-судија